

A Debreceni Ítéltábla, mint másodfokú bíróság a Debrecenben, 2016. évi június hó 16. napján tartott nyilvános ülésen meghozta a következő

végzést:

A kábítószer-kereskedelem büntette miatt I.rendű vádlott és társai ellen indított büntető ügyben a Nyíregyházi Törvényszék 2016. évi február hó 4. napján kihirdetett 6.B.31/2014/73. számú ítéletét helybenhagyja azzal, hogy az I. r. és II. r. vádlottak elsőfokú bíróság által beszámított előzetes letartóztatásának utolsó napja 2016. február 4., III. r. vádlott őrizetbe vételének és előzetes fogvatartása beszámításának kezdő napja 2012. november 19.

A lefoglalással érintett ..., helyesen ... szám.

I. r. és II. r. vádlottak által az első fokú ítélet kihirdetésétől a mai napig előzetes letartóztatásban töltött időt is beszámítja a szabadságvesztés tartamába.

A fellebbezési eljárásban felmerült 128 480 (százhuszonnyolcezer-négyszáznyolcvan) forint bűnügyi költségből I. r. vádlott 21 860 (huszonegyezer-nyolcszázhatvan) forintot, II. r. vádlott 32 500 (harminckettőezer-ötszáz) forintot, III. r. vádlott 21 860 (huszonegyezer-nyolcszázhatvan) forintot, IV. r. vádlott 25 000 (huszonötezer) forintot, míg IV. r. vádlott 27 260 (huszonhétezer-kettőszázhatvan) forintot köteles megfizetni az államnak külön felhívásra.

III. r. vádlott tartózkodási helye: ..., személyazonosító igazolványának száma: ..., míg IV. r. vádlott személyazonosító igazolványának száma ...

I n d o k o l á s :

A Nyíregyházi Törvényszék ítélete ellen az ügyész valamennyi vádlott terhére, a büntetések súlyosítása érdekében jelentett be fellebbezést.

I. r., valamint V. r. vádlottak és a védők, továbbá III. r. vádlott védője elsősorban felmentés, másodsorban a büntetés jelentős enyhítése végett éltek jogorvoslattal.

II. r. és IV. r. vádlottak és a védők enyhítés céljából jelentettek be fellebbezést.

III. r. vádlott a számára kézbesítés útján közölt ítélet ellen nem élt a jogorvoslati jogával.

II. r. vádlott utóbb az ítéltáblára érkezett 33 oldalas beadványában részletesen megindokolta a fellebbezését és az elsőfokú ítéletben írt tényállást, továbbá annak indokolását, helyességét vitatta, mindvégig hangsúlyozva, hogy kényszer és fenyegetés hatására került megvalósításra a vád tárgyává tett bűncselekmény. Rámutatott arra, hogy a lefoglalt kábítószer vizsgálata az igazságügyi szakértő részéről csupán mintavétellel történt, ezért az általa megállapított mennyiségek vitathatók. Hosszasan értékelte IV. r. vádlott terhelő vallomásait, egyben igyekezett magyarázatot adni e

vallomások hátterére és ennek következtében megkérdőjelezte azok valóságtartalmát. Kifogásolta továbbá, hogy semmilyen igazságügyi szakértőt nem nyilatkoztatott az elsőfokú bíróság arról, hogy a vádiratban írt módon elő lehet-e állítani kábítószert, utalva itt szintén IV. r. vádlott vallomására. Végül azt az álláspontját fogalmazta meg, hogy a törvényszék leegyszerűsítette az eljárást és a vallomásokból kizárólag a vádlottakra terhelő részeket emelte ki, megjegyezte, hogy a büntetőeljárás kezdetétől mind a nyomozó hatóság, mind az ügyészség és a bíróság is túlságosan elfogultan kezelték az ügyet, ezért nem érzi azt, hogy „igazságos eljárásban volt részük”.

A másodfokú eljárásban a védők fenntartották fellebbezésüket és annak irányát is.

Az I. r. vádlott védője arra hivatkozott, hogy védence kényszer, fenyegetés hatására cselekedett, illetve a bűncselekmény elkövetése nem nyert bizonyítást, ezért I. r. vádlott felmentésére tett elsődlegesen indítványt, míg másodlagosan a büntetés enyhítését kérte, mert álláspontja szerint az elsőfokú ítélet nem felel meg a belső arányosság követelményének.

Ez utóbbira a többi vádlott védője is hivatkozott másodlagos indítványában.

II. r. vádlott védője is a kényszer, fenyegetésre hivatkozva tartotta szükségesnek az érintett vádlott felmentését. Vitatta továbbá, hogy II. rendű vádlotté volt a szervező, irányító szerep. Utalt a bizonyítékok hiányára, majd másodlagos indítványként ő is a kiszabott büntetés enyhítését tartotta szükségesnek, és indítványt tett enyhébb végrehajtási fokozat alkalmazására.

III. r. vádlott védőjének álláspontja szerint a rendelkezésre álló bizonyítékokból nem lehet kétséget kizáróan védence bűnösségére következtetni. Az elsőfokú bíróság a feltárt bizonyítékokból helytelen következtetést vont le, és ez alapján állapította meg a III. r. vádlott bűnösségét. II. r. vádlott vallomására hivatkozott, aki kifejezetten mentő nyilatkozatot tett esetében. Mindezekre figyelemmel a III. r. vádlott bizonyítékok hiányában történő felmentését kérte, de másodlagosan a személyi körülményekre hivatkozva enyhítés mellett méltányos büntetés kiszabását indítványozta.

A IV. r. vádlott védője a tényállásban írtakat nem vitatta, utalva arra, hogy ez az érintett vádlott beismerő vallomásán alapul. Kiemelte a család nehéz anyagi helyzetét és a büntetés enyhítését indítványozta, lehetőséget látva a végrehajtás akár hosszabb időtartamra történő felfüggesztésére is.

V. r. vádlott védője azt kérte az ítéletétől, hogy ne vegye figyelembe az V. r. vádlott nyomozás során tett vallomását, mivel azt az enyhébb elbírálás, illetve a kényszerintézkedés megszüntetése érdekében tette, ezért csupán az elsőfokú bíróságon tette nyilatkozat legyen értékelve. Erre figyelemmel védence felmentését indítványozta, másodlagosan a személyi körülményeire figyelemmel a büntetés enyhítését kérte a végrehajtás felfüggesztését is indítványozva.

A vádlottak valamennyien csatlakoztak a védők által előadottakhoz.

A fellebbviteli főügyészség az átiratában az ügyészi jogorvoslatot mind az öt vádlott esetében fenntartotta, ugyanakkor a vádlotti és védői fellebbezéseket nem tartotta megalapozottnak. Álláspontja szerint a bűncselekmény jogi minősítése törvényes, azonban az 57/2007. BK véleményben írtak szerint a vádlottak a cselekményt, mint önálló tettesek és nem, mint társtettesek valósították meg. Az egyre nagyobb mértékű elszaporodottságot figyelembe véve a büntetések súlyosítását tartotta szükségesnek, nem kifogásolta a III., IV. és V. r. vádlottak vonatkozásában az eggyel enyhébb végrehajtási fokozatot. E körben rámutatott arra, hogy az elsőfokú bíróság ezzel kellően értékelte az érintett vádlottak enyhébb megítélésű magatartását, cselekvőségét. Mindezek mellett az elsőfokú ítélet járulékos kérdéseiben történő kisebb pontosítások szükségességére utalt.

Az ítéletábra a kétirányú fellebbezésekkel megtámadott az elsőfokú ítéletet a Be. 348. §-ának (1) bekezdése alapján az azt megelőző bírósági eljárással együtt teljes terjedelmében nyilvános ülésen bírálta felül, alkalmazva a Be. 361. §-ának (1) bekezdésében írtakat. Megállapította, hogy a törvényszék a tényállás rögzítéséhez szükséges bizonyítékokat beszerezte. A tisztességes eljárás követelményét is szem előtt tartva több olyan bizonyítást folytatott, amely a vádlottak védekezését volt hivatva igazolni (cellatársak tanúkenti kihallgatása, igazságügyi szakértői vélemény beszerzése a lefoglalt mobiltelefon kapcsán). A feltárt bizonyítékok mindegyikét a mérlegelési körébe vonta, azokat külön-külön és egymással is összevetve megvizsgálta, értékelte. Indokát adta, hogy - IV. r. vádlott kivételével - a vádlottak bűncselekmény elkövetését tagadó védekezését miért nem fogadta el. Részletesen foglalkozott az „ukrán kapcsolattal” megállapítva annak létezését, ugyanakkor megindokolta, hogy a kényszer, fenyegetés hatására történő cselekvést miért vetette el. Mindezzel a szükséges mértékben, mindenki számára követhető módon, a logikai szabályoknak is megfelelően eleget tett az indokolási kötelezettségének.

II. r. vádlott a fellebbezése írásbeli indokolásában a bíróság bizonyítékokat értékelő és mérlegelő tevékenységét támadja, illetőleg a saját nézőpontján keresztül teszi meg a kritikai észrevételeit.

A törvényszék által megállapított tényállás megalapozott, a Be. 352. §-ának (1) bekezdése értelmében a másodfokú eljárásban irányadó. Csupán az időközbeni változásokra figyelemmel az érintett vádlottak személyi körülményeit kell kiegészíteni a következők szerint a nyilvános ülésen előadottaknak megfelelően:

III. r. vádlott nagykorú gyermek eltartásáról már nem gondoskodik. Legutóbb 2015. július 11. napján született gyermeke. Három kiskorú gyermekét egyedül neveli. Gyermektartásdíjat nem kap. A 2 éves gyermeke tartósan beteg (allergia, asztma).

IV. r. vádlott havonta jelenleg 29.500,- Ft ápolási díjban részesül. 78 éves édesanyja stroke miatt ellátására szorul, akit a háztartásában gondoz a házastársával, V. r. vádlottal. E vádlottaknak egy tartósan beteg gyermekük van, a másikat időközben gyógyultnak nyilvánították.

Az elsőfokú bíróság valamennyi vádlott bűnösségére okszerűen következtetett, és az általuk elkövetett bűncselekmény jogi minősítése is törvényes. Az eljárás során az igazságügyi vegyészszakértő a lefoglalt anyagokból vett mintavétel alapján készítette el a szakvéleményét és állapította meg a hatóanyagok (morfin és kodein-bázis) együttes mennyiségét. Az 57/2007. BK vélemény szerint a kábítószer mennyiségének megállapításakor a vegyész szakvélemény alapul vételével annak tiszta hatóanyag tartalma a mérvadó. A szakértő a reprezentatív minta alapján - amely megfelel a kialakult gyakorlatnak - alakította ki a szakvéleményét, amelyet a törvényszék - helyesen - aggálymentesnek fogadott el, és állapította meg a jelentős mennyiséget.

A kábítószer-kereskedelem elkövetési magatartásait forgalmazó típusú tevékenységek alkotják. Jelen esetben, miként az elsőfokú bíróság ezt helyesen rögzítette a forgalomba hozatal valósult meg. A forgalomba hozatal együtt jár az átadással és úgy is lehetséges, hogy az elkövető csak egy személlyel van közvetlen kapcsolatban, nem kizárólag azzal a szándékkal, hogy azt a megszerző maga fogyassza el, hanem abból a célból, hogy másnak vagy másoknak továbbadja. E szándéokra jelen esetben a lefoglalt kábítószer mennyiségéből, a rendszeres, többszöri, tényállás szerinti főzésből is következtetni lehet. Megjegyzi az ítéletábra, hogy a forgalomba hozatal akár ellenérték fejében, akár ingyenesen is történhet. A forgalomba hozatal magába foglalhatja az eladók, vevők felkutatását, ennek során a közvetítők igénybe vételét, az áru megtekintését, megvizsgálását, a

megállapodás megkötését, az áru tárolását, az átadás helyének megtekintését, felderítését, a szállító eszközök biztosítását.

Az ítéletábra mindezeket csupán azért tartotta szükségesnek rögzíteni, mert az elsőfokú bíróság erre csak röviden utalt, indokolása azonban helytálló, miként a társtettesi elkövetői magatartás megállapítása is.

A vádlottak ugyanis egymás tevékenységéről tudva, egy-egy résztvékenységet kifejtve közösen valósították meg a terhekre rótt bűncselekményt. Erre utal - a másodfokú bíróság álláspontja szerint - a közöttük kialakult és az elkövetés módját jellemző tényleges „munkamegosztás” is.

II. r. vádlott a beadványában, továbbá a védők a perbeszédükben - kivéve a IV. r. vádlott védőjét - a feltárt bizonyítékok vitatásával, azok eltérő értékelésével kísérelték meg alátámasztani a felmentésre irányuló jogorvoslatukat. Megalapozott tényállás esetén azonban nincs törvényes lehetősége a másodfokú bíróságnak a bizonyítékok felülmérlegelésére. Erre figyelemmel az I., II., III. és V. r. vádlottak védőinek felmentést célzó fellebbezése nem vezethetett eredményre.

Az ítéletábra osztotta a törvényszék azon jogi álláspontját, hogy az elbírálás idején hatályban lévő büntető anyagi jogi törvényt (2012. évi C. törvény) alkalmazta, figyelemmel a Btk. 2. §-ában írtakra. Ennek indoka helytálló, mivel ténylegesen azt a törvényt kell alkalmazni, amely a konkrét esetben és összhatásában enyhébb elbírálást eredményez. Márpedig az elbíráláskor hatályos feltételes szabadságra vonatkozó rendelkezések kedvezőbbek a vádlottakra, mint a bűncselekmény elkövetésekor hatályban volt 1978. évi IV. törvény vonatkozó szabályai [4/2013. (X.14.) Bk. vélemény].

Az elsőfokú bíróság jórészt feltárta a vádlottak javára és terhére szóló bűnösségi körülményeket. További enyhítő hatást kell tulajdonítani azonban a négy éves időmúlásnak, továbbá annak, hogy az eljárás során megtalált és lefoglalt kábítószerre vonatkozóan a cselekmény kísérleti szakban maradt. A forgalomba hozatal befejezetté akkor válik, ha a kábítószer bekerül a forgalomba, azaz a továbbadás folytán ténylegesen megnyílik annak a lehetősége, hogy a kábítószerhez más vagy mások is hozzájuthassanak. Ez utóbbinak azonban a bűncselekmény minősítésére nem volt kihatása.

Az ítéletábra álláspontja szerint a vádlottakkal szemben kiszabott szabadságvesztés büntetések a közügyektől eltiltással együtt összhangban állnak az általuk elkövetett közegészség elleni bűncselekmény tárgyi súlyával, a konkrét elkövetési magatartásokkal, a feltárt, egyben kiegészített bűnösségi körülményekkel, azok nyomatékával. A bűncselekmény elkövetésétől a jogerős elbírálásig eltelt, mintegy négy év időmúlás - mely nem róható a vádlottak terhére - nem indokolja a büntetések jelentős súlyosítását. A III., IV. és V. r. vádlottak esetében a személyi körülmények, továbbá a bűncselekményben játszott szerepük indokolta és egyben lehetővé is tette az enyhítő szakasz alkalmazását. IV. r. vádlott esetében ezt erősíti még a beismerő vallomás is, amelyre ítéleti tényállást alapított az elsőfokú bíróság.

Mindezekre tekintettel a vádhatóság súlyosításra irányuló fellebbezése nem foghatott helyt, de a vádlottak és védők enyhítést célzó jogorvoslata sem. A bűncselekmény jellegére, nagy tárgyi súlyára figyelemmel a büntetések oly mértékű enyhítése, amely lehetővé tette volna a szabadságvesztés büntetések felfüggesztését nem volt lehetséges, ez ellen hatott az általános és az egyéni megelőzés követelménye érvényesülésének szükségessége különös tekintettel a hasonló jellegű bűncselekmények utóbbi időt jellemző nagymértékű elszaporodottságára.

Az ítélet tábla álláspontja szerint a belső arányosság sem sérült, hiszen az I. és II. r. vádlottak büntetett előéletűek, ellentétben a III., IV. és V. r. vádlottakkal. I. vádlott felfüggesztett szabadságvesztés hatálya alatt állva követte el a terhére megállapított bűncselekményt, míg II. r. vádlott kezdeményező, szervező szerepe, továbbá az a tény, hogy volt már kábítószerrel kapcsolatos bűncselekmény miatt büntetve indokolja, hogy az ő büntetésüket az elsőfokú bíróság lényegesen magasabb tartamban határozta meg, mint a többi vádlott-társét. A III., IV. és V. r. vádlottak esetében pedig a cselekvőségükben nem volt olyan különbség, amely a büntetés kiszabásában testet ölhetett volna. Ez utóbbi vádlottakkal szemben az eggyel enyhébb végrehajtási fokozat (börtön) alkalmazására helyesen került sor, azzal egyetért a másodfokú bíróság megjegyezve, hogy azt a vádhatóság sem kifogásolta.

Az iratok tartalmára figyelemmel szükséges volt korrigálni az I. és II. r. vádlottak vonatkozásában a beszámított előzetes fogvatartás utolsó napját, míg III. r. vádlott esetében az őrizetbe vétel és az előzetes fogvatartás beszámításának kezdő időpontját.

A rendelkező részben elírásra került az egyik helyszín címe, ahol a lefoglalást foganatosították, ezért azt is helyesbítette az ítélet tábla.

Az ítélet 21. oldal 4. bekezdéséből mellőzi a másodfokú bíróság a Btk. 92. §-ának (3) bekezdésére utalást, mivel házi őrizet beszámítására nem került sor.

A kifejtettekre figyelemmel az ítélet tábla a törvényszék ítéletét a rendelkező részben írtak szerinti kisebb pontosításokkal a Be. 371. §-ának (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

A bűnügyi költség viseléséről szóló rendelkezés a Be. 381. §-ának (1) bekezdésén alapul.

Végezetül rögzítésre került a III. r. vádlott tartózkodási helye, valamint IV. r. vádlottal együtt az időközben megváltozott személyazonosító igazolványuk száma.

Debrecen, 2016. évi június hó 16. napján

Dr. Elek Margit sk. a tanács elnöke, Dr. Diószegi Attila sk. a tanács tagja, előadó,
Dr. Szabó József sk. a tanács tagja

Záradék:

A Nyíregyházi Törvényszék 6.B.31/2014/73. számú ítélete az ítélet tábla végzésével a mai napon valamennyi vádlott vonatkozásában jogerős és végrehajtható.

Debrecen, 2016. évi június hó 16. napján

Dr. Elek Margit sk.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelűl:

Kiadó.